

LIETUVOS – IZRAELIO DVIŠALĖ PREKYBA

2020 m. spalio 29 d.

Versli
Lietuva

I. Izraelio ekonomika ir tarptautinė prekyba

Svarbiausi Izraelio ekonomikos sektoriai pagal sukuriama pridėtinę vertę 2019 m. buvo viešasis administravimas, gynyba, švietimas, žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas (19%), nekilnojamojo turto sektorius (15%), didmeninė ir mažmeninė prekyba, remontas, transportas; apgyvendinimo ir maitinimo paslaugos (15%), apdirbamoji gamyba (13%), profesinė, mokslinė ir techninė veikla (11%).

2019 m. Izraelio prekių eksportas siekė 52 mlrd. EUR. Prekyba su ES rinka sudarė apie 30% Izraelio prekių eksporto (į Jungtinę Karalystę – 8,5%, Nyderlandus – 3,7%, Vokietiją – 2,8%), o iš ES nepriklausančių šalių 28% eksporto vertės tenka JAV, 8,1% – Kinijai, 5,1% – Honkongui, 3,4% – Indijai.

2019 m. Izraelio importas siekė 68 mlrd. EUR ir 30% importo vertės teko ES valstybėms narėms (iš Vokietijos – 6,3%, Italijos – 3,9%, Jungtinės Karalystės – 2,8%), o iš ES nepriklausančių šalių – 17% importo atvežama iš JAV, 13% – Kinijos, 7,2% – Turkijos.

Šaltiniai: OECD, ICT Trade Map.

II. Lietuvos ir Izraelio dvišalė prekyba

1 lentelė. Prekybos tarp Lietuvos ir Izraelio pagrindiniai rodikliai 2017-2019 m.

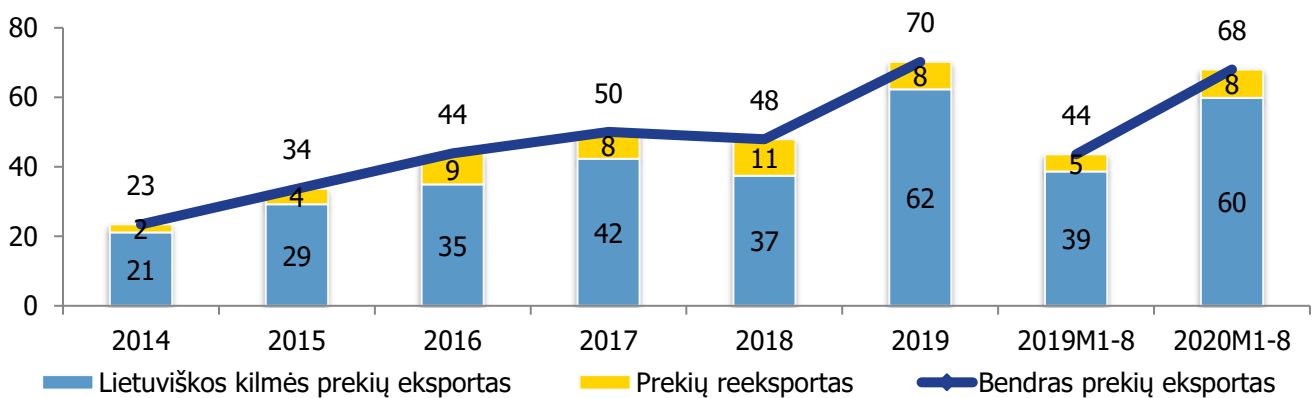
	2017		2018		2019	
	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta	Dalis, %	Vieta
Prekės						
Šalies dalis bendrame Lietuvos prekių eksporte	0,2 %	40	0,2 %	43	0,2 %	39
Šalies dalis lietuviškos kilmės prekių eksporte	0,3 %	38	0,2 %	41	0,3 %	33
Šalies dalis Lietuvos prekių reeksporte	0,1 %	49	0,1 %	46	0,1 %	51
Šalies dalis Lietuvos prekių importe	0,1 %	42	0,1 %	51	0,1 %	49
Paslaugos						
	2017		2018		2019	
Šalies dalis Lietuvos paslaugų eksporte	0,2 %	35	0,2 %	30	0,3 %	28
Šalies dalis Lietuvos paslaugų importe	0,1 %	51	0,1 %	50	0,2 %	43

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos bankas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

III. Prekyba prekėmis

2019 m. Izraelis užėmė 39 vietą Lietuvos prekių eksporto rinkoje kuriai teko 0,2% (70 mln. EUR) viso Lietuvos prekių eksporto. Beveik 89% Lietuvos prekių eksporto į Izraelį 2019 m. sudarė lietuviškos kilmės prekių eksportas, o likusią dalį (11%) – prekių reeksportas. Palyginti su 2018 m. Lietuvos prekių eksportas į Izraelį padidėjo 46%, daugiausiai dėl javų eksporto didėjimo. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. bendras Lietuvos prekių eksportas į Izraelį palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 56% arba 24 mln. EUR.

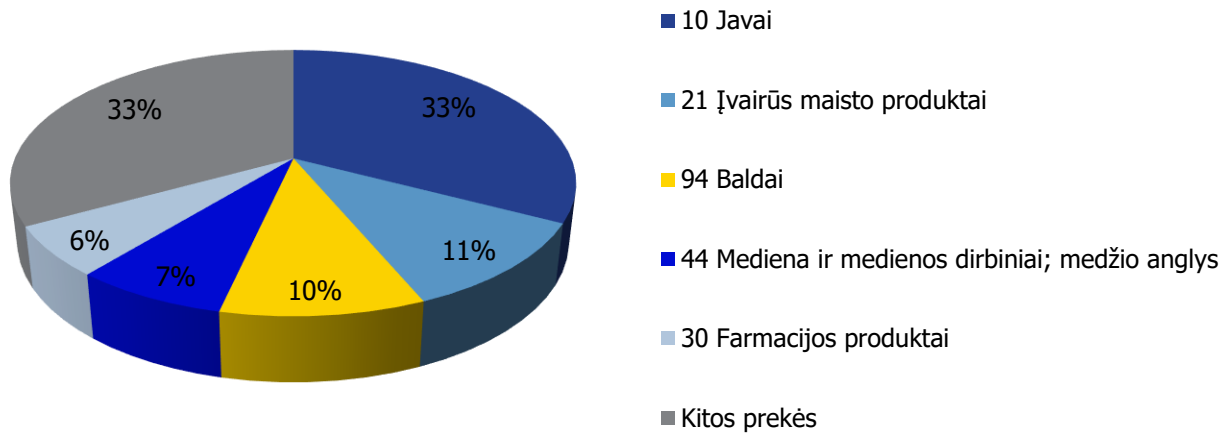
1 pav. Lietuvos prekių eksportas į Izraelį, 2014-2020 m. 1-8 mėn., mln. EUR

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

Lietuviškos kilmės prekėms Izraelis 2019 m. buvo 33 eksporto rinka, kuriai teko 0,3% (62 mln. EUR) viso lietuviškos kilmės prekių eksporto. Lietuviškos kilmės prekių į Izraelį eksporto struktūroje didžiausią dalį sudarė javai – 33% arba 20 mln. EUR (10-a didžiausia eksporto rinka), įvairūs maisto produktai – 11% arba 6,8 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka), baldai – 9,9% arba 6,1 mln. EUR (28-a didžiausia eksporto rinka), mediena ir medienos dirbiniai; medžio anglys – 7,4% arba 4,6 mln. EUR (27-a didžiausia eksporto rinka), farmacijos produktai – 6,1% arba 3,8 mln. EUR (4-a didžiausia eksporto rinka). Palyginti su 2018 m. lietuviškos kilmės prekių eksporto vertė į Izraelį padidėjo 66% arba 25 mln. EUR. Labiausiai didėjimą lėmė javai. Per 2020 m. sausio-rugpjūčio mėn. lietuviškos kilmės prekių eksportas į Izraelį palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu didėjo 55% arba 21 mln. EUR.

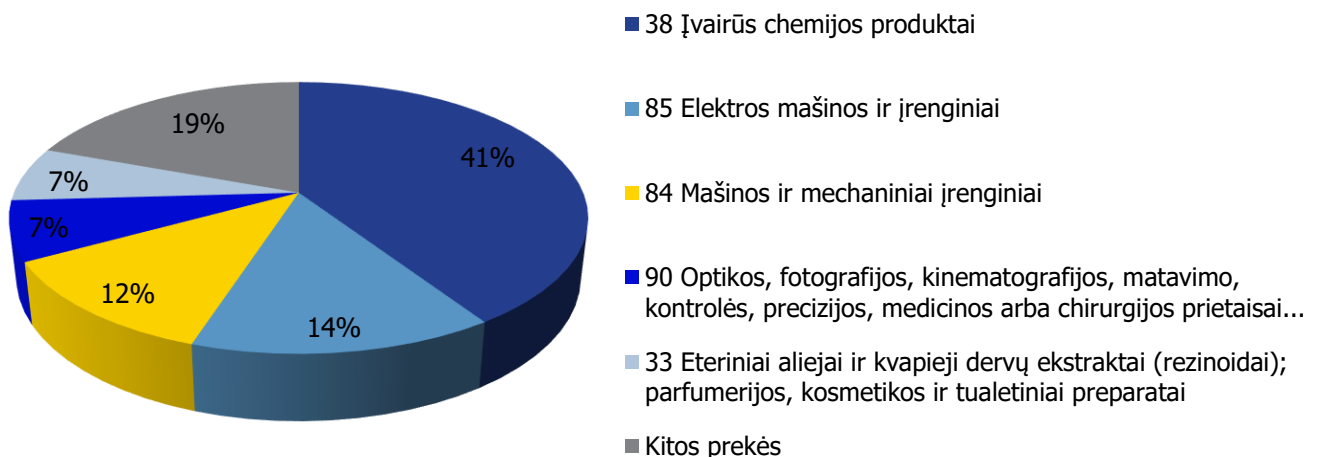
2 pav. Lietuviškos kilmės prekių eksporto į Izraelį struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

2019 m. Izraelis užėmė 49 vietą Lietuvos prekių importo rinkoje ir jai teko 0,1% (21 mln. EUR) viso Lietuvos prekių importo. Iš Izraelio 2019 m. daugiausia importuota įvairių chemijos produktų – 41% arba 8,6 mln. EUR (15-a didžiausia importo rinka), elektros mašinų ir įrenginių – 14% arba 3,0 mln. EUR (40-a importo rinka), mašinų ir mechaninių įrenginių – 12% arba 2,5 mln. EUR (39-a importo rinka), optikos, fotografijos, matavimo, medicinos arba chirurgijos prietaisų – 7,1% arba 1,5 mln. EUR (31-a importo rinka). Palyginti su 2018 m. prekių importas iš Izraelio sumažėjo 0,1%.

3 pav. Lietuvos importo iš Izraelio struktūra 2019 m.

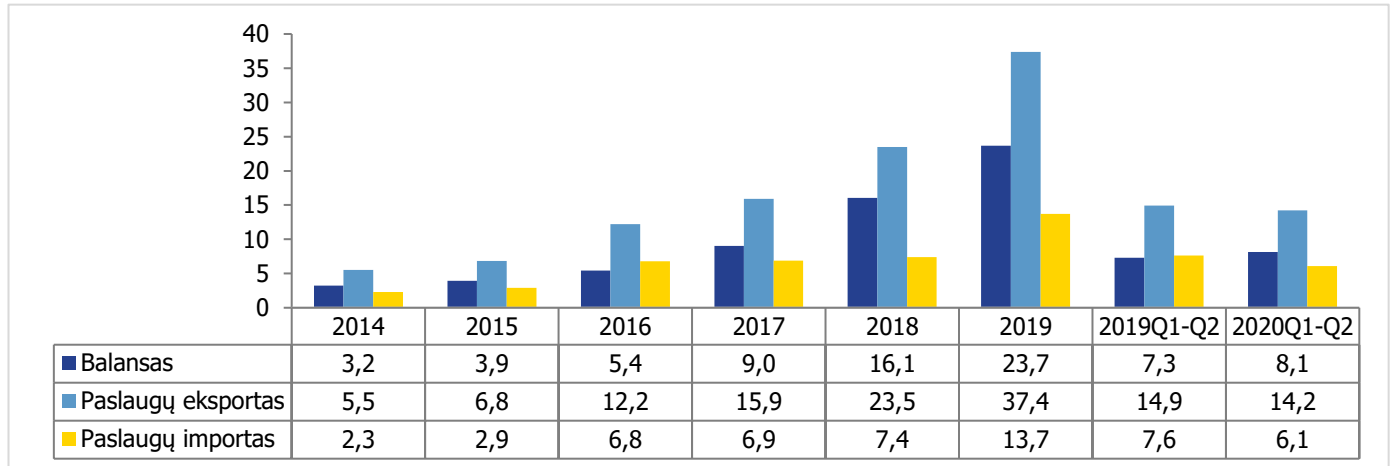

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

IV. Prekyba paslaugomis

2019 m. Izraelis buvo 28-a didžiausia Lietuvos paslaugų eksporto rinka, kuriai teko 0,3% (37 mln. EUR) viso Lietuvos paslaugų eksporto. Paslaugų importas iš Izraelio siekė 14 mln. EUR, tai sudarė 0,2% viso Lietuvos paslaugų importo 2019 m., o Izraelis buvo 43-a tiekėja paslaugų importuotojams Lietuvoje.

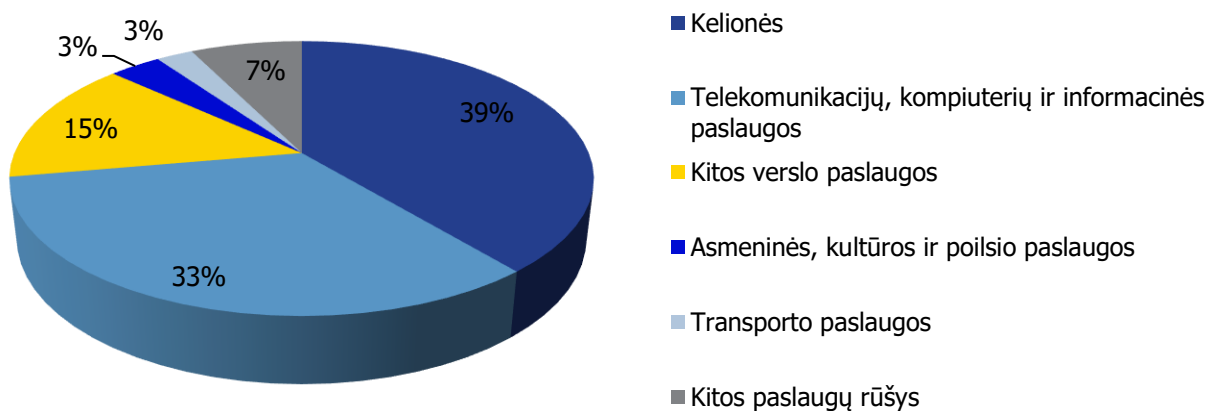
4 pav. Lietuvos ir Izraelio užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2020 m. I-II ketv., mln. EUR

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Lietuvos į Izraelį daugiausia buvo eksportuota kelionių – 39% arba 15 mln. EUR (18-a didžiausia eksporto rinka), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 33% arba 12 mln. EUR (13-a didžiausia eksporto rinka), kitų verslo paslaugų – 15% arba 5,4 mln. EUR (28-a didžiausia eksporto rinka), asmeninės, kultūros ir poilsio paslaugų – 3,4% arba 1,3 mln. EUR (7-a didžiausia eksporto rinka), transporto paslaugų – 2,4% arba 0,9 tūkst. EUR (56-a eksporto rinka). Per 2019 m. Lietuvos paslaugų eksporto vertė į Izraelio rinką padidėjo 59% iki 37 mln. EUR. Per 2020 m. I pusm. Lietuvos paslaugų eksportas į Izraelį palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 4,8% arba 710 tūkst. EUR.

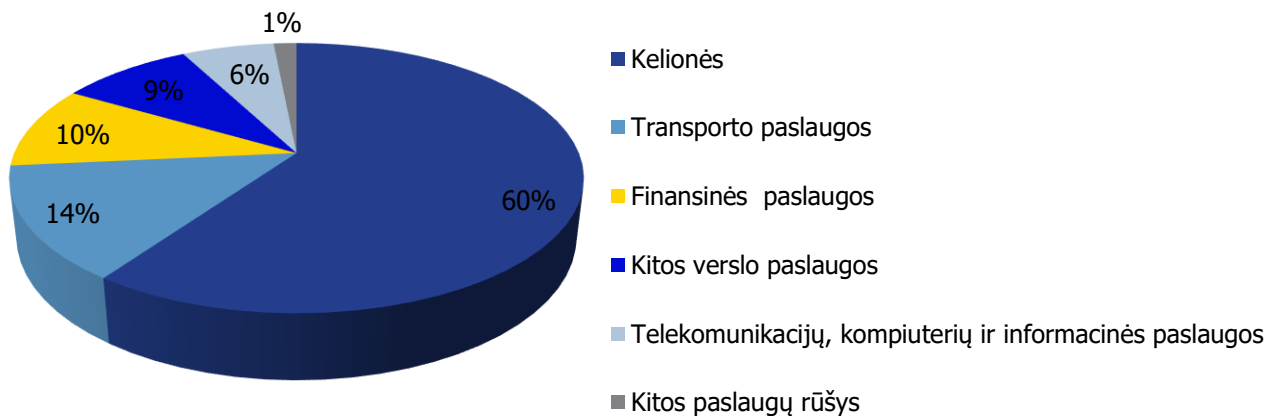
5 pav. Paslaugų eksporto iš Lietuvos į Izraelį struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

2019 m. iš Izraelio į Lietuvą daugiausiai buvo importuota kelionių – 60% arba 8,2 mln. EUR (23-a didžiausia importo tiekėja), transporto paslaugų – 14% arba 1,87 mln. EUR (59-a importo tiekėja), finansinių paslaugų – 9,9% arba 1,4 mln. EUR (11-a didžiausia importo tiekėja), kitų verslo paslaugų – 8,9% arba 1,2 mln. EUR (43-a importo tiekėja), telekomunikacijų, kompiuterių ir informacinių paslaugų – 6,2% arba 850 tūkst. EUR (32-a importo tiekėja). Per 2019 m. paslaugų importo vertė iš Izraelio išaugo 85% iki 14 mln. EUR. Per 2020 m. I pusr. paslaugų importas iš Izraelio palyginti su atitinkamu 2019 m. laikotarpiu mažėjo 20% arba 1,5 mln. EUR.

6 pav. Lietuvos paslaugų importo iš Izraelio struktūra 2019 m.

Šaltinis: Lietuvos bankas.

V. PERSPEKTYVŪS SEKTORIAI

Eksporto galimybių vertinimo modeliu (EGVM)¹ nustatyta apie 851 prekių grupė (6 ženklų kombinuotosios nomenklatūros lygiu), turinčios geriausias galimybes lietuviškos kilmės prekių eksportui į Izraelio rinką. Perspektyviausi sektoriai lietuviškos kilmės prekių eksportui į Izraelį yra šie: mašinos ir įrengimai, tekstilės gaminiai, chemijos pramonės produktai bei maisto produktai.

2 lentelė. Didžiausią eksporto potencialą Izraelio rinkoje turintys Lietuvos sektoriai pagal EGVM.

Pramonės šaka (pagal EVRK 2 red.)	Potencialios eksporto galimybės
IŠ VISO	851
Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	90
Tekstilės gaminių gamyba	87
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	83
Maisto produktų gamyba	81
Pagrindinių metalų gamyba	61
Drabužių siuvimas (gamyba)	59
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	55
Elektros įrangos gamyba	48
Kita gamyba	48
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	44
Kitos	195

Šaltinis: UN Comtrade, Lietuvos statistikos departamentas ir VŠĮ „Versli Lietuva“ skaičiavimai.

¹ Eksporto galimybių vertinimo modelis (EGVM) naudojamas perspektyvių eksporto galimybių identifikacijai. Modelis atsižvelgia į atskleistąjį santykinį pranašumą (produktus, kuriuose Lietuva turi santykinį pranašumą eksporto rinkose), nagrinėjamo produkto trumpalaikį ir ilgalaikį importo vertės augimą, importo rinkos dydį, rinkos koncentracijos laipsnį (kuo indeksas mažesnis, tuo lengvesnis produkto įvedimas į rinką) ir importo muitus.